

.....
pieczętka Wydziału/Instytutu

Nazwa Wydziału/Instytutu prowadzącego kierunek studiów: Wydział Historyczny

Nazwa kierunku studiów: HISTORIA

Specjalność: NAUCZYCIELSKA

Poziom kształcenia: studia II stopnia

Profil kształcenia: ogólnoakademicki

EFEKTY UCZENIA SIĘ DLA KIERUNKU
określone Uchwałą Senatu Uniwersytetu Kazimierza Wielkiego
Nr 78/2025/2026
z dnia 18 sierpnia 2026r.

L.p.	symbol kierunkowych efektów uczenia się	EFEKTY UCZENIA SIĘ	odniesienie do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się (kod składnika opisu)
		EFEKTY SZCZEGÓŁOWE	
		w zakresie wiedzy absolwent zna i rozumie	
1.	K_A1W01	specyfikę przedmiotową i metodologiczną nauk historycznych oraz innych wybranych nauk humanistycznych i społecznych, a także posiada pogłębioną wiedzę faktograficzną i metodologiczną niezbędną do prowadzenia badań historycznych.	P7S_WG
2.	K_A1W02	w pogłębionym stopniu złożoność występowania zjawisk i procesów rozwoju cywilizacyjnego w przeszłości, rozumie ich złożone uwarunkowania oraz powiązania interdyscyplinarne między historią a innymi naukami humanistycznymi i społecznymi.	P7S_WG
3	K_A1W03	w stopniu pogłębionym zagadnienia pozwalające na krytyczną analizę kluczowych historycznych zjawisk oraz wskazywanie ich cech charakterystycznych oraz ma uporządkowaną i pogłębioną wiedzę szczegółową o procesach historycznych, przemianach struktur społecznych oraz czynnikach rozwoju cywilizacyjnego w przeszłości.	P7S_WG
4	K_A1W04	w pogłębionym stopniu zależności między wydarzeniami, procesami i zjawiskami historycznymi oraz ich wpływ na przemiany społeczne, polityczne, gospodarcze i kulturowe.	P7S_WG
5	K_A1W05	specjalistyczną terminologię historyczną oraz aparat pojęciowy właściwy dla badań historycznych.	P7S_WG
6	K_A1W06	ma usystematyzowaną i pogłębioną wiedzę o najważniejszych teoriach, metodach i technikach badawczych właściwych dla nauk historycznych, a także zna główne tendencje rozwojowe, szkoły i instytucje badawcze prowadzące badania w ich zakresie.	P7S_WG
7	K_A1W07	w stopniu pogłębionym wiedzę w zakresie dotychczasowego i aktualnego stanu badań historycznych.	P7S_WG
8	K_A1W08	zasady pracy indywidualnej oraz zespołowej w badaniach historycznych.	P7S_WG
9	K_A1W09	zasady ochrony własności intelektualnej, prawa autorskiego i etyki zawodowej właściwych dla badań historycznych i innych nauk humanistycznych i społecznych.	P7S_WG
10	K_A1W10	ma pogłębioną wiedzę dotyczącą różnorodnych form aktywności zawodowej związanej ze studiami historycznymi oraz rozumie możliwości praktycznego wykorzystania tej wiedzy.	P7S_WG
11	K_A1W11	metodykę tłumaczenia historycznych tekstów naukowych przynajmniej z jednego języka obcego nowożytnego	P7S_WG

12	K_B1W02	proces rozwoju ucznia w okresie dzieciństwa, adolescencji i wczesnej dorosłości: rozwój fizyczny, motoryczny i psychoseksualny, rozwój procesów poznawczych (myślenie, mowa, spostrzeganie, uwaga i pamięć), rozwój społeczno-emocjonalny i moralny, zmiany fizyczne i psychiczne w okresie dojrzewania, rozwój wybranych funkcji psychicznych, normę rozwojową, rozwój i kształtowanie osobowości, rozwój w kontekście wychowania, zaburzenia w rozwoju podstawowych procesów psychicznych, teorie integralnego rozwoju ucznia, dysharmonie i zaburzenia rozwojowe u uczniów, zaburzenia zachowania, zagadnienia: nieśmiałości i nadpobudliwości, szczególnych uzdolnień, zaburzeń funkcjonowania w okresie dorastania, obniżenia nastroju, depresji, krystalizowania się tożsamości, dorosłości, identyfikacji z nowymi rolami społecznymi, a także kształtowania się stylu życia.	P7S_WG
13	K_B1W03	teorię spostrzegania społecznego i komunikacji: zachowania społeczne i ich uwarunkowania, sytuację interpersonalną, empatię, zachowania asertywne, agresywne i uległe, postawy, stereotypy, uprzedzenia, stres i radzenie sobie z nim, porozumiewanie się ludzi w instytucjach, reguły współdziałania, procesy komunikowania się, bariery w komunikowaniu się, media i ich wpływ wychowawczy, style komunikowania się uczniów i nauczyciela, bariery w komunikowaniu się w klasie, różne formy komunikacji autoprezentację, aktywne słuchanie, efektywne nadawanie, komunikację niewerbalną, porozumiewanie się emocjonalne w klasie, porozumiewanie się w sytuacjach konfliktowych.	P7S_WK
14	K_B1W04	proces uczenia się: modele uczenia się, w tym koncepcje klasyczne i współczesne ujęcia w oparciu o wyniki badań neuropsychologicznych, metody i techniki uczenia się z uwzględnieniem rozwijania metapoznania, trudności w uczeniu się, ich przyczyny i strategie ich przezwycięzania, metody i techniki identyfikacji oraz wspomagania rozwoju uzdolnień i zainteresowań, bariery i trudności w procesie komunikowania się, techniki i metody usprawniania komunikacji z uczniem oraz między uczniami.	P7S_WG
15	K_B1W05	zagadnienia autorefleksji i samorozwoju: zasoby własne w pracy nauczyciela – identyfikacja i rozwój, indywidualne strategie radzenia sobie z trudnościami, stres i nauczycielskie wypalenie zawodowe.	P7S_WK
16	K_B2W04	zasady pracy opiekuńczo-wychowawczej nauczyciela: obowiązki nauczyciela jako wychowawcy klasy, metodykę pracy wychowawczej, program pracy wychowawczej, style kierowania klasą, ład i dyscyplinę, poszanowanie godności dziecka, ucznia lub wychowanka, różnicowanie, indywidualizację i personalizację pracy z uczniami, funkcjonowanie klasy szkolnej jako grupy społecznej, procesy społeczne w klasie, rozwiązywanie konfliktów w klasie lub grupie wychowawczej, animowanie życia społeczno-kulturalnego klasy, wspieranie samorządności i autonomii uczniów, rozwijanie u dzieci, uczniów lub wychowanków kompetencji komunikacyjnych i umiejętności społecznych niezbędnych do nawiązywania poprawnych relacji; pojęcia integracji i inkluzji; sytuację dziecka z niepełnosprawnością fizyczną i intelektualną w szkole ogólnodostępnej, problemy dzieci z zaburzeniami ze spektrum autyzmu i ich funkcjonowanie, problemy dzieci zaniedbanych i pozbawionych opieki oraz szkolną sytuację dzieci z doświadczaniem migracyjnym; problematykę dziecka w sytuacji kryzysowej lub traumatycznej; zagrożenia dzieci i młodzieży: zjawiska agresji i przemocy, w tym agresji elektronicznej, oraz uzależnień, w tym od środków psychoaktywnych i komputera, a także zagadnienia związane z grupami nieformalnymi, podkulturami młodzieżowymi i sektami.	P7S_WG; P7S_WK
17	K_B2W05	sytuację uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi: specjalne potrzeby edukacyjne uczniów i ich uwarunkowania (zakres diagnozy funkcjonalnej, metody i narzędzia stosowane w diagnozie), konieczność dostosowywania procesu kształcenia do specjalnych potrzeb edukacyjnych uczniów (projektowanie wsparcia, konstruowanie indywidualnych programów) oraz tematykę oceny skuteczności wsparcia uczniów ze specjalnymi potrzebami edukacyjnymi.	P7S_WG; P7S_WK
18	K_B2W06	zasady pracy z uczniem z trudnościami w uczeniu się; przyczyny i przejawy trudności w uczeniu się, zapobieganie trudnościom w uczeniu się i ich wczesne wykrywanie, specyficzne trudności w uczeniu się – dysleksja, dysgrafia, dysortografia i dyskalkulia oraz trudności w uczeniu się wynikające z dysfunkcji sfery percepcyjno-motorycznej oraz zaburzeń rozwoju zdolności, w tym językowych i arytmetycznych, i sposoby ich przezwycięzania; zasady dokonywania diagnozy nauczycielskiej i techniki diagnostyczne w pedagogice.	P7S_WG; P7S_WK
19	K_B2W07	doradztwo zawodowe: wspomaganie ucznia w projektowaniu ścieżki edukacyjno-zawodowej, metody i techniki określania potencjału ucznia oraz potrzebę przygotowania uczniów do uczenia się przez całe życie.	P7S_WG; P7S_WK
20	K_B3W01	zadania charakterystyczne dla szkoły lub placówki systemu oświaty oraz środowisko, w jakim one działają.	P7S_WK
21	K_B3W02	organizację, statut i plan pracy szkoły, program wychowawczo-profilaktyczny oraz program realizacji doradztwa zawodowego.	P7S_WK
22	K_B3W03	zasady zapewniania bezpieczeństwa uczniom w szkole i poza nią.	P7S_WK
23	K_D1W01	miejsce historii w ramowych planach nauczania w szkole ponadpodstawowej	P7S_WG
24	K_D1W02	podstawę programową historii w szkole ponadpodstawowej, cele kształcenia i treści nauczania historii w kontekście wcześniejszego i dalszego kształcenia, strukturę wiedzy w zakresie tegoż przedmiotu oraz kompetencje kluczowe i ich kształtowanie w ramach nauczania historii.	P7S_WG; P7S_WK
25	K_D1W05	konwencjonalne i niekonwencjonalne metody nauczania historii w szkole ponadpodstawowej, w tym metody aktywizujące i metodę projektów, proces uczenia się przez działanie, odkrywanie lub dociekanie naukowe oraz pracę badawczą ucznia, a także zasady doboru metod nauczania typowych dla historii.	P7S_WG; P7S_WK
26	K_D1W06	metodykę realizacji poszczególnych treści kształcenia w obrębie historii w szkole ponadpodstawowej – rozwiązania merytoryczne i metodyczne, dobre praktyki, dostosowanie oddziaływań do potrzeb i możliwości uczniów lub grup uczniowskich o różnym potencjale i stylu uczenia się, typowe dla nauczania historii błędy uczniowskie, ich rolę i sposoby wykorzystania w procesie dydaktycznym.	P7S_WG; P7S_WK

27	K_D1W08	sposoby organizowania przestrzeni klasy szkolnej, z uwzględnieniem zasad projektowania uniwersalnego: środki dydaktyczne (podręczniki i pakiety edukacyjne) do nauczania historii w szkole ponadpodstawowej, pomoce dydaktyczne – dobór i wykorzystanie zasobów edukacyjnych, w tym elektronicznych i obcojęzycznych, edukacyjne zastosowania mediów i technologii informacyjno-komunikacyjnej; myślenie komputacyjne w rozwiązywaniu problemów w zakresie historii; potrzebę wyszukiwania, adaptacji i tworzenia elektronicznych zasobów edukacyjnych i projektowania multimediów.	P7S_WG; P7S_WK
28	K_D1W09	metody kształcenia w nauczaniu historii w szkole ponadpodstawowej, a także znaczenie kształtowania postawy odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	P7S_WG; P7S_WK
29	K_D1W10	rolę diagnozy, kontroli i oceniania w pracy dydaktycznej nauczyciela historii; ocenianie i jego rodzaje: ocenianie bieżące, semestralne i roczne, ocenianie wewnętrzne i zewnętrzne; funkcje oceny.	P7S_WG; P7S_WK
30	K_D1W11	egzaminy kończące etap edukacyjny i sposoby konstruowania testów, sprawdzianów oraz innych narzędzi przydatnych w procesie oceniania uczniów w nauczania historii w szkole ponadpodstawowej.	P7S_WG; P7S_WK
31	K_D1W13	potrzeby emocjonalne uczniów: potrzebę kształtowania umiejętności współpracy uczniów, w tym grupowego rozwiązywania problemów oraz budowania systemu wartości i rozwijania postaw etycznych uczniów, a także kształtowania kompetencji komunikacyjnych i nawyków kulturalnych	P7S_WG; P7S_WK
32	K_D1W14	warsztat pracy nauczyciela historii szkoły ponadpodstawowej; właściwe wykorzystanie czasu lekcji przez ucznia i nauczyciela; zagadnienia związane ze sprawdzaniem i ocenianiem jakości kształcenia oraz jej ewaluacją, a także z koniecznością analizy i oceny własnej pracy dydaktyczno-wychowawczej.	P7S_WG; P7S_WK
33	K_D2W01	zadania dydaktyczne realizowane przez szkołę ponadpodstawową.	P7S_WK
34	K_D2W02	sposób funkcjonowania oraz organizację pracy dydaktycznej szkoły ponadpodstawowej.	P7S_WK
35	K_D2W03	rodzaje dokumentacji działalności dydaktycznej prowadzonej w szkole ponadpodstawowej.	P7S_WK
		EFEKTY SZCZEGÓŁOWE	
		w zakresie umiejętności absolwent potrafi	
1	K_A1U01	posiada ugruntowane umiejętności badawcze pozwalające na innowacyjne i twórcze wykorzystanie dla celów naukowych informacji źródłowych i ustaleń literatury przedmiotu.	P7S_UW
2	K_A1U02	formułować i rozwiązywać problemy badawcze o podwyższonej skali trudności.	P7S_UU
3	K_A1U03	dokonywać pogłębionej analizy i interpretacji procesów politycznych, kulturowych, gospodarczych i społecznych w oparciu o przekazy źródłowe i ustalenia literatury przedmiotu.	P7S_UW
4	K_A1U04	przewodzić zaawansowaną kwerendę źródłową i bibliograficzną oraz wykorzystywać tradycyjne i nowoczesne technologie do pozyskiwania, selekcji i krytycznej oceny źródeł historycznych.	P7S_UW
5	K_A1U05	posługiwać się warsztatem badawczym historyka, dobierając, modyfikując lub tworząc metody i techniki badawcze odpowiednie do rozwiązywania określonych problemów badawczych.	P7S_UW
6	K_A1U06	przygotować pracę naukową z zakresu historii z wykorzystaniem źródeł historycznych, właściwego aparatu naukowego oraz zasad cytowania i dokumentowania wyników badań.	P7S_UW
7	K_A1U07	posługiwać się językami obcymi na poziomie B2+ Europejskiego Systemu Opisu Kształcenia Językowego w tym specjalistyczną dla studiowanego kierunku	P7S_UW, P7S_UK
8	K_A1U08	wykorzystywać wiedzę historyczną oraz doświadczenia badawcze do krytycznej analizy i formułowania uzasadnionych opinii dotyczących procesów politycznych, społecznych, gospodarczych i kulturowych.	P7S_UW; P7S_UK
9	K_A1U09	przygotować i prowadzić debatę naukową, posługując się specjalistyczną terminologią historyczną.	P7S_UK
10	K_A1U10	planować i organizować indywidualne lub zespołowe działania służące upowszechnianiu wiedzy historycznej.	P7S_UO; P7S_UK
11	K_B1U01	obserwować procesy rozwojowe uczniów.	P7S_UW
12	K_B1U05	rozpoznawać bariery i trudności uczniów w procesie uczenia się.	P7S_UW
13	K_B1U06	identyfikować potrzeby uczniów w rozwoju uzdolnień i zainteresowań.	P7S_UW
14	K_B1U07	radzić sobie ze stresem i stosować strategie radzenia sobie z trudnościami.	P7S_UW
15	K_B2U04	nawiązywać współpracę z nauczycielami oraz ze środowiskiem pozaszkolnym.	P7S_UO
16	K_B2U05	rozpoznawać sytuację zagrożeń i uzależnień uczniów.	P7S_UW
17	K_B2U06	zdiagnozować potrzeby edukacyjne ucznia i zaprojektować dla niego odpowiednie wsparcie.	P7S_UW
18	K_B2U07	określić przybliżony potencjał ucznia i doradzić mu ścieżkę rozwoju.	P7S_UW
19	K_B3U01	wyciągać wnioski z obserwacji pracy wychowawcy klasy, jego interakcji z uczniami oraz sposobu, w jaki planuje i przeprowadza zajęcia wychowawcze.	P7S_UW
20	K_B3U02	wyciągać wnioski z obserwacji sposobu integracji działań opiekuńczo-wychowawczych i dydaktycznych przez nauczycieli przedmiotów.	P7S_UW

21	K_B3U03	wyciągać wnioski, w miarę możliwości, z bezpośredniej obserwacji pracy rady pedagogicznej i zespołu wychowawców klas.	P7S_UW
22	K_B3U04	wyciągać wnioski z bezpośredniej obserwacji pozalekcyjnych działań opiekuńczo-wychowawczych nauczycieli, w tym podczas dyżurów na przerwach międzylekcyjnych i zorganizowanych wyjść grup uczniowskich.	P7S_UW
23	K_B3U05	zaplanować i przeprowadzić zajęcia wychowawcze pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych	P7S_UO
24	K_B3U06	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	P7S_UO
25	K_D1U01	identyfikować typowe zadania szkolne z celami kształcenia, w szczególności z wymaganiami ogólnymi podstawy programowej do historii w szkole ponadpodstawowej oraz z kompetencjami kluczowymi.	P7S_UW
26	K_D1U02	przeanalizować rozkład materiału z zakresu nauczania historii w szkole ponadpodstawowej.	P7S_UW
27	K_D1U03	identyfikować powiązania treści z zakresu nauczania historii w szkole ponadpodstawowej z innymi treściami nauczania.	P7S_UW
28	K_D1U04	dostosować sposób komunikacji podczas lekcji historii do uczniów szkoły ponadpodstawowej.	P7S_UK
29	K_D1U05	kreować sytuacje dydaktyczne na lekcji historii w szkole ponadpodstawowej służące aktywności i rozwojowi zainteresowań uczniów historią oraz popularyzacji w	P7S_UO
30	K_D1U07	dobierać metody pracy klasy oraz środki dydaktyczne, w tym z zakresu technologii informacyjno-komunikacyjnej, aktywizujące uczniów i uwzględniające ich różnicowane potrzeby edukacyjne.	P7S_UW, P7S_UO
31	K_D1U09	skonstruować sprawdzian z historii w szkole ponadpodstawowej służący ocenie danych umiejętności uczniów.	P7S_UW
32	K_D2U01	wyciągnąć wnioski z obserwacji pracy dydaktycznej nauczyciela historii w szkole ponadpodstawowej, jego interakcji z uczniami oraz sposobu planowania i przeprowadzania zajęć dydaktycznych aktywnie obserwować stosowane przez tegoż nauczyciela metody i formy pracy oraz wykorzystywane pomoce dydaktyczne, a także sposoby oceniania uczniów oraz zadawania i sprawdzania pracy domowej.	P7S_UW
33	K_D2U02	zaplanować i przeprowadzić pod nadzorem opiekuna praktyk zawodowych serię lekcji z historii.	P7S_UO, P7S_UW
34	K_D2U03	analizować, przy pomocy opiekuna praktyk zawodowych oraz nauczycieli akademickich prowadzących zajęcia w zakresie przygotowania psychologiczno-pedagogicznego, sytuacje i zdarzenia pedagogiczne zaobserwowane lub doświadczane w czasie praktyk.	P7S_UW
Σ			
		EFEKTY SZCZEGÓŁOWE	
		w zakresie kompetencji społecznych absolwent jest gotów do	
1	K_A1K01	krytycznej oceny poziomu swojej wiedzy i umiejętności oraz rozumie potrzebę permanentnego dokształcania się	P7S_KK
2	K_A1K02	krytycznego podejścia do problematyki badawczej w zakresie historii	P7S_KK
3	K_A1K03	doceniania i poszanowania tradycji i dziedzictwa kulturowego ludzkości oraz ma świadomość odpowiedzialności za zachowanie tegoż dziedzictwa	P7S_KK
4	K_A1K04	do aktywnego uczestnictwa w życiu społecznym oraz do inicjowania działań na rzecz interesu publicznego	P7S_KK
5	K_A1K05	do przestrzeganie norm etycznych w pracy zawodowej historyka	P7S_KO
6	K_A1K06	przestrzegania zasad ochrony własności intelektualnej oraz poszanowania praw autorskich.	P7S_KO
7	K_B1K02	wykorzystania zdobytej wiedzy psychologicznej do analizy zdarzeń pedagogicznych.	P7S_KK
8	K_B2K03	samodzielnego pogłębiania wiedzy pedagogicznej.	P7S_KR
9	K_B3K01	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i z nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy.	P7S_KR
10	K_D1K01	adaptowania metod pracy do potrzeb i różnych stylów uczenia się uczniów.	P7S_KK
11	K_D1K02	popularyzowania wiedzy historycznej wśród uczniów i w środowisku szkolnym oraz pozaszkolnym.	P7S_KO
12	K_D1K04	promowania odpowiedzialnego i krytycznego wykorzystywania mediów cyfrowych do poznawania historii oraz poszanowania praw własności intelektualnej.	P7S_KK
13	K_D1K07	rozwijania u uczniów ciekawości historycznej, aktywności i samodzielności poznawczej oraz logicznego i krytycznego myślenia.	P7S_KO
14	K_D2K01	skutecznego współdziałania z opiekunem praktyk zawodowych i nauczycielami w celu poszerzania swojej wiedzy dydaktycznej w zakresie przygotowania do nauczania historii oraz rozwijania umiejętności wychowawczych.	P7S_KR; P7S_KO

Część standardów ogólnych i szczegółowych w zakresie pedagogiki, psychologii i dydaktyki przedmiotu osiągnięte zostały przez studentów w ramach studiów pierwszego stopnia na specjalności nauczycielskiej
Standardy kształcenia w ramach modułu C (podstawy dydaktyki i emisji głosu) w całości zostały osiągnięte przez studentów w ramach studiów pierwszego stopnia na specjalności nauczycielskiej

.....
data i podpis
Zastępca ds. Kształcenia

.....
data i podpis
Dyrektor Kolegium

Symbol efektu tworzą:

- litera K - dla wyróżnienia, że chodzi o efekty kierunkowe,
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K - dla oznaczenia kategorii efektów (W - wiedza, U - umiejętności, K - kompetencje społeczne),
- numer efektu w obrębie danej kategorii, zapisany w postaci dwóch cyfr (numery od 1 do 9 należy poprzedzić cyfrą 0).

W kolumnie odniesienia do charakterystyki drugiego stopnia efektów uczenia się należy wskazać kody składników opisu efektów uczenia się zaczerpnięte z opisu efektów uczenia się, zgodnie z Ustawą o Zintegrowanym Systemie Kwalifikacji oraz Rozporządzenia Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego w sprawie charakterystyk drugiego stopnia efektów uczenia się dla kwalifikacji na poziomach 6-8 Polskiej Ramy Kwalifikacji z dnia 14 listopada 2018 r. (Dz.U. z 2018 r., poz. 2218). Występujące w charakterystykach kody składnika opisu są złożone z następujących elementów:

- jedna litera P – dla oznaczenia słowa poziom;
- jedna z cyfr 6, 7, 8 – dla oznaczenia numeru poziomu (6 – szósty, 7 – siódmy, 8 – ósmy);
- jedna litera S – dla oznaczenia słowa studia;
- znak _ (podkreślnik),
- jedna z liter W, U lub K - dla oznaczenia kategorii efektów (W - wiedza, U - umiejętności, K - kompetencje społeczne),
- jedna z liter:
 - G – występującą w kategorii wiedza, która określa zakres i głębię/kompletność perspektywy poznawczej i zależności,
 - K – występującą w kategorii wiedza, która określa kontekst/uwarunkowania, skutki,
 - W – występującą w kategorii umiejętności, która określa wykorzystanie wiedzy/rozwiązane problemy i wykonywane zadania,
 - K – występującą w kategorii umiejętności, która określa komunikowanie się/ odbieranie i tworzenie wypowiedzi, upowszechnianie wiedzy w środowisku naukowym i posługiwanie się językiem obcym,
 - O – występującą w kategorii umiejętności, która określa organizację pracy/planowanie i pracę zespołową,
 - U – występującą w kategorii umiejętności, która określa uczenie się/ planowanie własnego rozwoju i rozwoju innych osób,
 - K – występującą w kategorii kompetencje społeczne, która określa oceny/krytyczne podejście,
 - O – występującą w kategorii kompetencje społeczne, która określa odpowiedzialność/wypełnianie zobowiązań społecznych i działanie na rzecz interesu społecznego,
 - R – występującą w kategorii kompetencje społeczne, która określa rolę zawodową/niezależność i rozwój etosu.

